

Zygmunt Perz

"Wirklichkeit und Geheimnis der Sünde", Leo Scheffczyk, Augsburg 1970 : [recenzja]

Collectanea Theologica 44/2, 210

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

czesnego Kościoła. Nie stanowią one dla niego jedynie bazy przykładowej, lecz okazję do podjęcia tematu.

Publikacja odznacza się radykalizmem poglądów na wzajemny stosunek władzy, praw ludzkich oraz sumienia. W swych rozważaniach autor jest konsekwentny, nasuwa się jednak zastrzeżenie, czy nie uległ pewnej jednostronności. Teoretyczna konsekwencja bowiem, nawet w imię godności osoby ludzkiej, może bardzo łatwo przerodzić się w zbytne uproszczenie niezmiernie skomplikowanego mechanizmu wielostronnych relacji, jakie składają się na życie człowieka w społeczności ludzkiej. Niezależnie od tej uwagi, omawiana publikacja może oddać duże usługi tym wszystkim, którzy są zainteresowani w wszechstronnym naświetleniu aktualnych problemów podyktowanych przez życie Kościoła posoborowego.

Ks. Zygmunt Perz SJ, Warszawa

Leo SCHEFFCZYK, *Wirklichkeit und Geheimnis der Sünde*, Augsburg 1970, Verlag Winfried-Werk, s. 212.

Jednym ze znamion naszych czasów, co więcej — zdaniem papieża Piusa XII — największym grzechem współczesności, jest ztrata pojęcia i poczucia grzechu. Tymczasem grzech wiąże się niestety nierozdzielnie z życiem człowieka, a pojęcie zbawienia w ujęciu chrześcijańskim po prostu zakłada istnienie grzechu. Dlatego też nie mogło zabraknąć opracowania na ten temat w ramach popularnonaukowej serii wydawniczej pt. *Christliches Leben heute* (Życie chrześcijańskie dzisiaj). Opracowanie zagadnienia grzechu powierzono znanemu dogmatykowi Leonowi Scheffczykowi. Publikacja przejawia znamiona pracy znawcy przedmiotu i wytrawnego teologa. Należy ją zaliczyć do opracowań z zakresu teologii systematycznej z zasadniczym nastawieniem dogmatycznym i spekulatywnym. Składa się z pięciu części, w których autor zajmuje się kolejnymi następującymi zagadnieniami: istnieniem, istotą, źródłem skutków grzechu, sprawą grzechu pierwotnego oraz rolą grzechu w zbawczym planie Boga. Punkt wyjścia rozważań stanowi przedstawienie problemu grzechu w świadomości współczesnego człowieka. Autor nawiązuje do wypowiedzi z literatury współczesnej, do świadectwa historii religii; wskazuje na tendencje ekstremistyczne oraz punkty zaczepienia dla chrześcijańskiej koncepcji grzechu w świetle osiągnięć nauk antropologicznych.

Podstawę opracowania stanowi jednak przede wszystkim przekaz biblijny. Scheffczyk podziela przekonanie, że zarówno prawda o istnieniu jak również o istocie grzechu jest w dostępnej dla nas pełni zrozumiała jedynie w świetle Ewangelii. Jest to po prostu prawda wiary, która ujawnia swoje właściwe wymiary w ramach misterium Chrystusa zbawiającego człowieka. Obok chrystologicznego znamienia grzechu autor wskazuje wyraźnie na antropologiczny i społeczny aspekt problemu. Zupełnie zrozumiałe, że w ramach tego rodzaju opracowania nie mogło zabraknąć części poświęconej sprawie grzechu pierwotnego. W rozważaniach na ten temat zależało autorowi na kazaniu czytelnikowi aktualnego stanu wiedzy. Przedstawił więc w zarysie oglądy współczesnych myślicieli na ten temat, zwłaszcza Schoonenberga i ocenił je krytycznie zwracając uwagę zarówno na braki, jak i osiągnięcia. Potrąca o problem monogenizmu i poligenizmu oraz stwierdza, że te zagadnienia wymagają dalszych badań. Zwraca także uwagę na powściągliwe, ale nie przesadzające stanowisko magisterium Kościoła w tej sprawie (por. 190n.). Sam koncentruje uwagę na zagadnieniu istoty i przekazywania grzechu pierwotnego. Kończąc te uwagi należy stwierdzić, że jest to publikacja, która uczy oraz w przystępny sposób umożliwia wnikanie w trudne zagadnienie grzechu jako nieodłącznego misterium naszego życia.

Ks. Zygmunt Perz SJ, Warszawa